

Ankara Üniversitesi Kızılcahamam Meslek Yüksekokulu

Tıbbi Terminoloji Dersi

Endokrin Sistem İle İlgili Terimler

Addison hastalığı: Böbreküstü bezi kortex kısmının yetmezliğine bağlı meydana gelen bir hastalıktır. Bu hastalıkta güçsüzlük, kan basıncı düşüklüğü ve bazen de derinin renginde koyulaşma görülür.

Adenohipofiz: Hipofiz bezinin ön lobudur.

Adrenalektomi: Böbreküstü bezinin ameliyatla çıkarılmasıdır.

Adrenocorticotropin (ACTH): Böbreküstü bezinin kortex'inden steroid hormon salgılanmasını uyaran hormondur.

Akromegali: Yetişkinlerde büyüme hormonu artışına bağlı el ve ayakların aşırı büyümesidir

Aldosteron: Böbreküstü bezinin kortex'inden salgılanan, kanda sodyum ve potasyum dengesini ayarlayan hormondur.

Androjen: Erkeğe özgü vücut gelişimini sağlayan hormondur.

Antidiüretik hormon (ADH=Vasopressin): Böbrek'ten suyun geri emilimini artırarak vücutta su tutulmasını sağlayan hormondur.

Cushing hastalığı: Aşırı kortizol hormonu salınımına bağlı gelişen bir hastalıktır.

Diabetes insipidus (şekersiz şeker hastalığı):

ADH (Antidiüretik hormon) yetersizliği veya ADH reseptör bozukluğuna bağlı ortaya çıkan, aşırı idrar çıkarma ile belirgin bir hastalıktır.

Diabetes mellitus: Şeker hastalığıdır.

Follikül stimule edici hormon (FSH): Kadınlarda folliküllerin gelişmesini ve östrojen salgılanmasını, erkeklerde ise sperm üretilmesini sağlar.

Glandula endocrinae: Endokrin sistemi meydana getiren bezlerin tümüne verilen addır.

Glandulae pinealis: Epifiz bezi; beynin arka ve orta tarafında bulunan bezdir.

Glandulae hypophysialis: Beynin alt tarafında yer alan bezdir.

Glandulae parathyroidea: Tiroid bezinin arka tarafında bulunan bezlerdir.

Glandulae suprarenalis: Sağ ve sol böbreklerin üst kısımlarında yer alan bezdir.

Glandulae thyroidea: Boynun her iki yan tarafında bulunan bezdir.

Glukokortikoidler: Böbreküstü bezi korteksinden salgılanan, protein, yağ ve karbonhidrat metabolizması üzerine etki eden hormondur.

Growth hormone: Büyüme ve gelişme hormonudur

. Guatr: Tiroid bezinin büyümesidir.

Hipofizektomi: Hipofiz bezinin ameliyatla çıkarılmasıdır.

Hipertiroidi (Tirotoksikoz): Tiroid hormonun ihtiyaçtan fazla salgılanması sonucu ortaya çıkan klinik tablodur. Hipotiroidi: Tiroid bezinin organizmanın ihtiyacını karşılayacak miktarda hormon salgılayamamasıdır.

Luteinize edici hormon (LH): Kadınlarda progesteron hormonu salgılanmasını sağlar.

Mineralocortikoid: Böbreküstü bezi korteksinden salgılanan, sodyumun geri emilimini ve potasyum ve hidrojenin idrarla atılışını arttıran hormondur.

Nörohipofiz: Hipofiz bezinin arka lobudur.

Parathormon: Vücutta kalsiyum ve fosfor metabolizmasının düzenlenmesinde rol alan hormondur. Paratiroidektomi: Paratiroid bezinin ameliyatla çıkarılmasıdır.

Serotonin: İnsana mutluluk, canlılık ve zindelik hissi veren bir hormon.

Subtotal tiroidektomi: Tiroid bezinin bir kısmının ameliyatla çıkarılması

Thymus: Thorax boşluğunda kalbin ön ve üst tarafında bulunan bez

Tiroidektomi: Tiroid bezinin ameliyatla çıkarılması

Tiroid ince iğne aspirasyon biyopsisi: İnce iğne kullanarak tiroid bezinden ultrason rehberliğinde hücre örneği alınmasıdır.

Tiroid sintigrafisi: Tiroid bezinde birikim gösteren bazı radyoaktif maddelerin verilmesinden sonra tiroid bezinin görüntüleme yöntemidir.

Tiroid ultrasonografisi: Tiroid bezinin anatomik yapısının araştırılmasında kullanılan tanı yöntemidir. Tirokalsitonin: Kan kalsiyum seviyesinin düşmesini sağlayan hormondur.

Tiroksin (T4): Tiroid bezinden salgılanan, vücut bazal metabolizma hızını artıran hormondur.

Tirotropin (TSH): Tiroid hormonlarının salgılanmasını uyaran hormondur.

Triiodothyronine (T3): Tiroid bezinden salgılanan, vücuttaki kimyasal etkinliklerin hızını kontrol eden hormondur.

KAYNAKLAR

Akın, S. M. ve Toprak, M. (1993). Genel Anatomi Terminolojisi ve Kullanım Özellikleri, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi.

Anatomy, TV-Anatomy-Study Guides Anatomical Language.

Arıncı, K. ve Elhan, A. (1983). Anatomi Terimleri (Nomina Anatomica), Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları.

Arıncı, K. ve Elhan, A. (1997). Anatomi, 2. Baskı, Ankara: Güneş Kitapevi.

Artukoğlu, M. A. (1997). Tıbbi Terminoloji, 1. Cilt, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokulu Yayınları.

- Artukoğlu, M. A., Kaplan, A. ve Yılmaz, A. (2002). Tıbbi Dokümantasyon, Ankara: Türksev Yayıncılık.
- Arslantaş, D. ve Ark. (2012). Tıbbi Terminoloji, 1. Baskı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları (Açıköğretim Fakültesi Yayınları).
- Balcı, A. E. (2001). Tıbbi Dokümantasyon ve Tıbbi Arşivler, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yayınları.
- Cankur, Ş. ve Kanbir, O. (2010). Spor Anatomisi, 1. Baskı, Bursa: Ekin Kitabevi. Değerli, Ü. (1988). Cerrahi, 3. Baskı, İstanbul: Nobel Kitabevi.
- Dere, F. (2000). Anatomi Atlası ve Ders Kitabı, 5. Baskı, Adana: Nobel Tıp Kitapevleri.
- Drake, R. L., Vogl, A. W., Mitchell, A. W. M., Tibbitts, R. M., Richardson P. E., (Çeviri Editörleri: İlgi, S. ve Yıldırım, M.). (2009). Gray's Anatomi Atlası. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
- Ekinci, S. ve Hatipođlu, H. G. (2005). Yüksekokullar Tıbbi Terminoloji Ders Kitabı, 1. Baskı, Ankara: Hatipođlu Yayınevi. Erođlu, F. ve Polat, M. (2009). Tıbbi Terminoloji, 1. Baskı, Isparta: Fakülte Kitabevi. Hatemi, H. (1999). Endemik Guatr (Ötiroit Diffüz ve Nodüler Guatr), İstanbul:Tiroit Hastalıkları Sempozyumu s. 7-14. İ. Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri.
- Kavukçu, S. (1998). Tıbbi Terminoloji, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.